

## D ů v o d y :

Soud nalézací sprostil obžalovanou z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle § 81 tr. zák. dle § 259 čís. 3 tr. ř., neshledav ve skutku zažalovaném známky uvedeného zločinu. Soud nalézací uvedl sám v důvodech rozsudku, že jest otázkou, zda se obžalovaná svým vstoupením v cestu strážmistru Františku S-ovi nedopustila přestupku § 314 tr. zák., že však nemohl otázkou tou se zabývat, ježto obžalovaná pro čin tento nebyla obžalována a veřejný obžalobce ani při hlavním přelíčení nenavrhoval odsouzení pro tento čin. Zmateční stížnost státního zastupitelství napadající rozsudek ten z důvodu § 281 čís. 7 tr. ř., jest zřejmě odůvodněna. Z důvodů spisu obžalovacího vychází nepochybně na jevo, že obžaloba má právě toto vystoupení obžalované proti četnickému strážmistru S-ovi, službu vykonávajícímu, za předmět, kvalifikující je ovšem právnicky ne jako pouhý přestupek § 314 tr. zák., nýbrž jako zločin dle § 81 tr. zák. Z §§ 262, 267 tr. ř. vychází zřejmě na jevo, že obžaloba má za předmět vždy určitý skutek obžalovaného, nikoli právní kvalifikaci jeho veřejným obžalobcem, a že soud rozhodující může vynést rozsudek, sprostující obžalovaného z obžaloby dle § 259 čís. 3 tr. ř., jen tehdy, když nedospěl ku přesvědčení, že by se byl obžalovaný skutku vůbec dopustil, nebo když zjistil, že jsou tu okolnosti stíhání neb trestnost skutku vylučující, nebo když uznal, že skutek dle zákona vůbec není trestem ohrožen. Zjistil-li tedy soud nalézací v tomto případě, že se obžalovaná skutku, jí za vinu kladeného, skutečně dopustila, aniž zjistil zároveň okolnosti, stíhání neb trestnost skutku vylučující, nesměl vynést rozsudek osvobozující, kdyžť toliko zjistil, že skutek obžalované nevyhovuje všem podmínkám § 81 tr. zák., sám však nevyloučil možnost, že by tu snad šlo o přestupek § 314 tr. zák. Neboť obžaloba pro zločin dle § 81 tr. zák. obsahovala sama sebou obžalobu pro přestupek § 314 tr. zák., tímž skutkem snad spáchaný, aniž bylo třeba, by veřejný žalobce buďto v obžalobě nebo při hlavním přelíčení učinil zvláštní návrh na eventuelní odsouzení obžalované pro tento přestupek. Rozsudkem, sprostující obžalovanou toliko z právní kvalifikace skutku, ve spisu obžalovacím označené, nebyla obžaloba ve skutečnosti vyřízena, což činí rozsudek zmatečným dle § 281 čís. 7 tr. ř. Bylo proto odůvodněné zmateční stížností veřejného obžalobce vyhověno, rozsudek zrušen a dále nařízeno, jak shora uvedeno, při čemž se podotýká, že ani vyloučení úmyslu obžalované, aby vystoupením jejím služební výkon četnického strážmistra byl zmařen, nemůže prejudikovati případnému odsouzení obžalované pro přestupek § 314 tr. zák., poněvadž předpis ten na rozdíl od § 81 tr. zák. nevyžaduje přímo úmyslu pachatelova, aby úřední výkon byl zmařen, nýbrž jen aby úřední osobě v konání služby bylo překáženo, tedy aby výkon ten vměšováním se pachatelovým byl do jisté míry ztížen, což jeho zmaření nelze nijak klásti na roveň.

## Čís. 700.

**Zákon o potravinách (ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák.).**

**Lhostejno, že zkažená mouka byla dána do oběhu na rozkaz obilního ústavu. »Dáním do oběhu« (§ 18 čís. 2 zák.) jest jakákoliv činnost, jež sprostředkuje převod předmětů z ruky do ruky.**

(Rozh. ze dne 20. ledna 1922, Kr II 403/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 1. dubna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 18 čis. 2 zákona ze dne 16. ledna 1896, čis. 89 ř. zák.

### Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného dovolává se zmatečných důvodů § 281 čis. 5 a 9 lit. a) tr. ř. a dovozuje: dle platných zákonů a nařízení bylo obilí zabaveno a dispoice obilím a mlýnskými výrobky byla vyhrazena státní moci; stěžovatel nesměl s moukou nakládati bez úředního poukazu; stěžovatel marně naléhal po dobu několika měsíců opětovně u obilního úřadu, by touto moukou bylo konečně již disponováno, že se kazí, on že neběře za to zodpovědnost, pak-li se mouka úplně zkazí; když ho pak pozdě došel rozkaz, aby mouku odvezl na dráhu a zaslal na adresu úřadem udanou, musil stěžovatel poslechnouti — pod uvarováním se trestu, — nesměl odporovati, neměl ani práva zkoumati, zda mouka je určena pro lidi, či za krmivo pro dobytek; stěžovatel — jsa pouhým uschovatelem obilního ústavu — nedal zkaženou mouku vědomě do oběhu a nemůže býti činěn zodpovědným za jednání třetí osoby. Vadnost rozsudku ve smyslu čis. 5 § 281 tr. ř. shledává stížnost — ač toho přesně nenaznačuje — patrně v tom, že nalézací soud nezjišťuje pravdivosti nebo nepravdivosti zmíněných údajů o naléhání na obilní úřad (ústav); výtká jest bezdůvodná, neboť tvrzené skutečnosti jsou — nehledě k tomu, že tvrzení jich je v rozporu s obsahem zpráv obilního ústavu, bezvýznamné. Nalézací soud neshledává vinu stěžovatelovu v tom, že mouku podržel tak dlouho na skladě a že jí řádně neopatroval — vždyť stěžovatel sproštěn byl z obžaloby, že mouku tak choval, že požívání její je způsobilé uškoditi lidskému zdraví, nýbrž shledává ji v tom, že stěžovatel dal zkaženou mouku do oběhu. Stěžovatel ani netvrdil, ani nyní neuplatňuje — ač i to by ho viny nesprostilo, — že obilní ústav, disponuje moukou, věděl, že mouka je zkažená a lidskému zdraví nebezpečná, — nýbrž tvrdí pouze, že obilní ústav upozornil na nebezpečí, že se mouka zkazí. Třebaže stěžovatel byl — pod uvarováním se trestu — povinen, nakládati s moukou dle rozkazů oprávněného a povolného k tomu obilního ústavu, nebyl povinen, ba nebyl ani oprávněn, uposlechnouti rozkazu, byl-li si vědom, že splněním rozkazu může vzejíti nebezpečí pro lidské zdraví ve smyslu § 18 zákona o potravinách; neníť povinnosti k poslušnosti co do jednání trestných činů; naopak bylo na stěžovateli, by obilnímu ústavu ihned hlásil, že rozkazu neuposlechne, ježto mouka je zkažená a způsobilá, uškoditi zdraví lidí, kteří by ji požívali; vždyť nikoli obilní ústav, jenž ze značné vzdálenosti moukou disponoval, nýbrž jedině stěžovatel, v jehož držení mouka se nalézala, byl s to, by před odesláním mouky spotřebitelstvu, tedy před jejím dáním do oběhu, ji prohlédl a podle výsledku prohlídky a zkoušky rozhodl, je-li způsobilá k té či oné spotřebě, nebo nemá-li býti vydána, ježto je tak zkažená, že požívání její může lidskému zdraví uškoditi; stěžovatel jest tedy přes zmíněný poukaz obilního ústavu — jak nalézací soud správně uznal — zodpovědným za to, že dal zkaženou mouku do oběhu. Netřeba se o tom šířiti, že doprava mouky na dráhu a její zaslání hospodářskému úřadu jiné obce mlýnářem — stěžovatelem — jest jejím

dáním do oběhu, čímž zákon míní jakoukoliv činnost, sprostředkující převod předmětů, o něž v § 18 zákona o potravinách jde, z jedné ruky do druhé. Chce-li však dle svých vývodů stížnost bráti v pochybnost, že stěžovatel věděl, že mouka, jím vydaná, byla určena pro lidi, budiž k vyvrácení této námitky podotknuto, že rozsudek větami: »je vinen, že mouku dával do oběhu, kteráž . . . . . byla . . . . . tak zkažená, že její požívání jest způsobilé, lidskému zdraví uškoditi« (enunciat) a » . . . . . když vědomě dá do oběhu mouku škodlivou lidskému zdraví« (rozhodovací důvody) zjišťuje též, že stěžovatel si byl vědom, že mouka určena jest pro lidi a že přesnějšího zjištění v tomto směru a podrobného odvodnění nebylo třeba, kdyžtž stěžovatel ani v předběžném řízení ani při hlavním přelíčení ničím ani nenaznačil, že, odesílaje mouku, byl v pochybnostech, zda je určena pro lidi či pro dobytek.

### Čís. 701.

**Přečin dle § 305 tr. zák. spáchaný tím, že byly na Hlučínsku zrazovány děti od školní návštěvy. Slovem »činy« míní zákon v § 305 tr. zák. též opomenutí.**

(Rozh. ze dne 20. ledna 1922, Kr II 418/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 7. dubna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 305 tr. zák. — mimo jiné z těchto

#### důvodů:

Stížnosti jest sice přisvědčiti, pokud uvádí, že skutkové podstaty přečinu dle § 305 tr. zák. nenaplníje intelektuelní působení na jiné osoby za účelem provedení konkrétního určitého činu, nýbrž že tato skutková podstata vyhledává povšechné, theoretické, akstraktní pobízení k nemravným anebo protizákonným činům. Další své vývody, jež vrcholí v závěru, že stěžovatel odpovídá nikoliv za přečin dle § 305 tr. zák., nýbrž za spoluvinu na školní stávce, tedy za přestupek dle §§ 21 a 23 školního řádu, jež trestá školní úřad, pojí stížnost k předpokladu, že stěžovatel — třeba že sváděl více dětí a neobmezený počet osob k tomu, by do školy dne 8. října 1920 nešly — přece vybízel jen k určitému skutku, totiž k ojedinelé demonstraci, dne 8. října 1920 školní stávkou provedené. V odpor vzatý rozsudek však nezjišťuje pouze tohoto základu, na němž stížnost buduje své právní vývody, nýbrž zjišťuje dále, že poměry na Hlučínsku se začaly konsolidovati a děti začaly skutečně choditi do škol, kde se jim mělo dostati vyučování v jazyku mateřském, že stávka na Hlučínsku měla účel, by se konsolidace mařila, by snahy, poskytnouti dětem vyučování v jazyku mateřském, byly stěžovány a mařeny, a že obžalovaný se postavil do služeb této myšlenky. Dle tohoto zjištění neobmezily se úmysl stěžovatelův a jeho činnost na provedení, pokud se týče rozšíření stávky dne 8. října 1920, nýbrž směřovaly dále, totiž k tomu, by mateno bylo obyvatelstvo ve svých právních názorech ohledně své povinnosti vůči zákonným předpisům o vyučování dítek v jazyku mateřském vůbec.